

Στο παρόν κείμενο κατατίθεται μια σύντομη παρουσίαση της διαδρομής, από την θεωρία στην εφαρμογή, των γεωστρατηγικών απόψεων του Αχμέτ Νταβούτογλου όπως αυτές εμφανίζονται στο έργο του “*Stratejik Derinlik. Türkiye'nin Uluslararası Konumu*”, (Στρατηγικό βάθος. Η διεθνής θέση της Τουρκίας), Küre Yayinlari, İstanbul 2004 (18^η έκδοση) [1^η έκδοση 2001]. Εξετάζεται, κατ' αρχήν, το προνταβουτογλιανό ιδεολογικό ισλαμικό και νεο-οθωμανικό θεωρητικό υπόβαθρο όπως και οι κύριοι πολιτικοί υποστηρικτές του εις το επίπεδο της τουρκικής πολιτικής εξουσίας. Κατόπιν παρουσιάζονται τα κύρια σημεία της γεωπολιτικής του προσεγγίσεως, τα οποία κινούνται στη σφαίρα των κλασικών γεωστρατηγιστών/γεωπολιτικών της γερμανικής και αγγλοσαξωνικής σχολής (F. Ratzel, K. Haushoffer, N. J. Spykman). Ο Νταβούτογλου αποτελεί κλασικό παράδειγμα ερευνητού του διεθνούς γίνεσθαι με σημαντικά επιστημολογικά και μεθοδολογικά ελλείμματα: δεν έχει διακρίνει -ούτε αυτός- την διαφορά μεταξύ της Γεωπολιτικής Αναλύσεως και της Γεωστρατηγικής Συνθετικής προτασεολογίας. Το μεταθεωρητικό τούτο έλλειμμα επιφέρει σοβαρό πλήγμα στην όλη γεωπολιτική ανάλυση του τούρκου ακαδημαϊκού και πολιτικού. Εντάσσει όμως το *Stratejik Derinlik*, στην γεωστρατηγική επιστημολογική σφαίρα των βαρυνουσών, για την τουρκική εξωτερική πολιτική, προσηλωσικών υπερεθνικιστικών αφηγήσεων πολιτικής. Αφηγήσεων με αντικείμενο την Μεσόγειο, τα Βαλκάνια και την Ευρύτερη Μέση Ανατολή. Καταληκτικώς, αναδεικνύονται εκείνα τα σημεία, υποσυστημικής κλίμακος, της νταβουτογλιανής γεωπολιτικής και γεωστρατηγικής προσεγγίσεως, τα οποία υπό το φως της συστημικής γεωπολιτικής αναλύσεως κρίνονται ως γεωστρατηγικώς κρίσιμα για τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα. Η στόχευση γίνεται κυρίως στις ιμπεριαλιστικές γεωστρατηγικές αντιλήψεις του τούρκου ισλαμιστή (και όχι απλώς μουσουλμάνου) ακαδημαϊκού και υπουργού εξωτερικών, στα ζητήματα της Κύπρου, της Θράκης και του Αιγαίου. Το παρόν κείμενο, αποτελεί έναυσμα για βαθύτερη και πληρέστερη μελέτη του νταβουτογλιανού έργου.

Καθηγητής Ιωάννης Θ. Μάζης